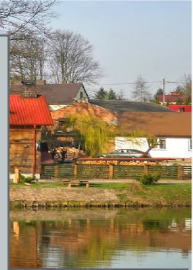
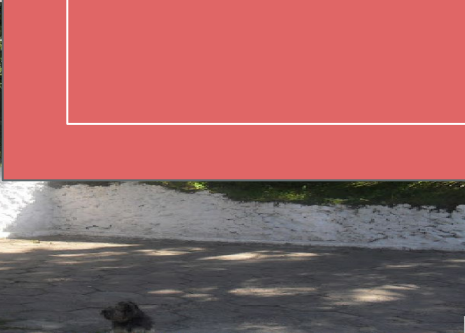

Zaklików - My beautiful city

HISTORY OF ZAKLIKÓW

History of Zaklików

Zaklików is located in south-eastern Poland, on the border of Lublin's Uplands and Sandomierz Valley. Zygmunt August, the King of Poland gave Stanisław Zaklika a privilege to found a new town Zaklików during the Sejm debate in Piotrków on 9 April 1565. It means that history of our town started 455 years ago. Zaklików was founded as a base for exploring of the neighbouring forests. After 1620 Zaklików had often changed owners.

The coat of arms of the Czyżowski family and the Zaklika family

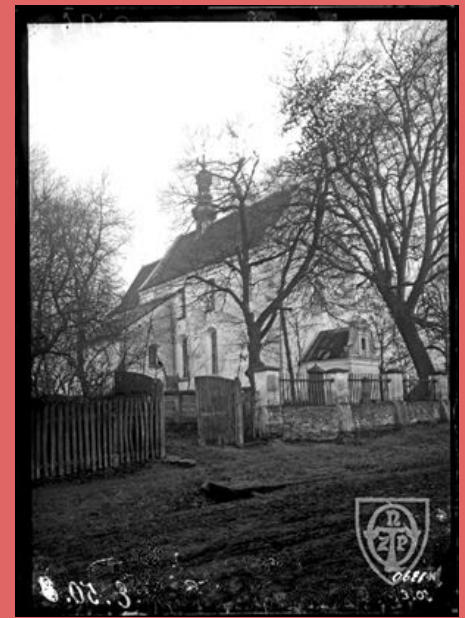

The imprint of the town Zaklików seal on a document from 1778

In 1580 the towns people built a wooden church. Today it is one of the most precious objects of wooden sacred architecture in this part of Poland.

Zaklików has got the other church too. It was built in the 17th century in the baroque style. Now this church is the main one in our town.

The 17th and the 18th centuries were not good periods in the history of our region. Repeated invasions of foreign armies and plagues following the wars led to destruction and depopulation of Zaklików. During the January Uprising Zaklików lost city rights because the city was supporting insurgents.

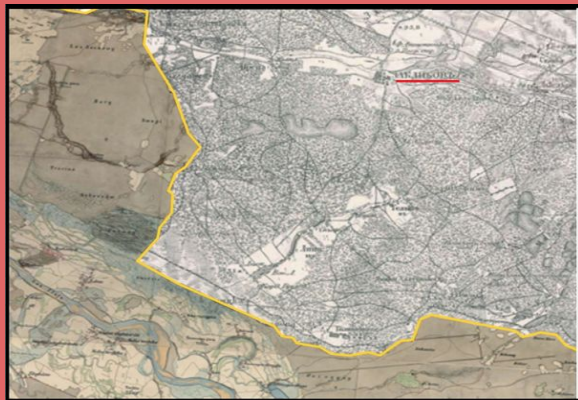

In 1795 after the last partition of Poland, Zaklików was in the Austrian part, then in the Duchy of Warsaw and later in the Kingdom of Poland under the Russian Empire. The map of Europe changed from time to time and Zaklików remained invariably the borderland.

The map of the Kingdom of Poland (1815-1831)

Zaklików, osada miejska, dawniej miasteczko, nad rz. Sanną, pow. Janowski, gm. i par. Zaklików. Leży wśród lasistej okolicy, o 31 w. od Janowa, 20 w. od Krasnika, 7 w. od granicy Galicyi i przykomórza Łątek Zaklikowski, 13 w. od Widyły przy Zawiloboczu. Z. położony jest z grania droga bita przechodząca przez osadę fabryczną Irena, o 3 w. odległą. Sosa ta zbudowana została około 1860 r. z żużli fabrycznych i tymże materiałem dotąd bywa odpyrzana. Z. jest połączony z Krasnikiem telefonem przeprowadzonym w r. 1893, lecz słabym jedynie do styku strazy pogranicznej. Przepływająca pod Z. rzeczka Sanna tworzy obszerne rozlewisko, obecnie użytkowane przez urządzenia stawów, w których przez kilka laty, zaprowadzono gospodarstwo rybne na przestrzeni około 300 m. mostkiące pod zarządem Warszawskiej Spółki Rybackiej, której prezes (Adam Przanowski) jest współwłaścicielem dóbr Zaklików. Hodują się tu przeważnie karpie mrowawie wyrażone do Warszawy. Cała kolonia rzeki Sanny pod Z. aż do fol. Antoniówka została nazw. Stawisko. Wyżej położone miejscowości nadreczne obecnie zamieniono na łąki irygowane, zasłane wodą, przepływającą od rzeki Sanny systemem kanałów staraniem urzęmywanych. Wśród tych Stawisk znajduje się wyniosłość zwana Zamocyskiem, gdyż dawniej miał tu zamczek oborny, stanowiący zarządnicę właścicieli Z. Dotąd są widoczne ślady w dołach miejsce to okalających. Obecnie rosą otolszyna i wikliny. Na trzecie Sannie pod samym Z. stoi dworski młyn turbinowy o 4 kamieniach, dalej ogiecinie. Na drodze krasnicko-zaklikowskiej na rzecce Sannie przed kilkoma laty obudowano most kamieniany, z balustradą, szelazna, kosztem około 5000 rs., z funduszu skarbowych i miejskich. Kościół parafialny muraowany, p. w. św. Trójcy, zbudowany w XVI w. przez ówczesnych właścicieli dóbr Z. Anę z Gródekóh i Piotra Gniewosów, konsekrowany w 1600 r. przez biskupa krakowskiego Piotra Tylickiego, a około 1880 r. odrestaurowany kosztem parafian, za staraniem proboszcza. Na dawnym cmentarzu grzebalnym znajduje się kilka grobowców ciosowych, a w tej liczbie piękny grobowiec smaragowy w 1827 r. i tu pochowanego Józefa Puchala, kasztelana, dziedzina dóbr Z., oraz dawnioniczy muraowana czerwikata w formie bastyi, w niej dwa dzwony znacznych rozmiarów. Osada Z. posiada 232 dm. (8 muraowanych), innych zabudowań i stodoł 175. Oprócz rynku Z. ma 4 ulice główne: sandomierska, Janowska, Krasnicka i Lipka. W środku rynku stoi budynek drewniany miesz-

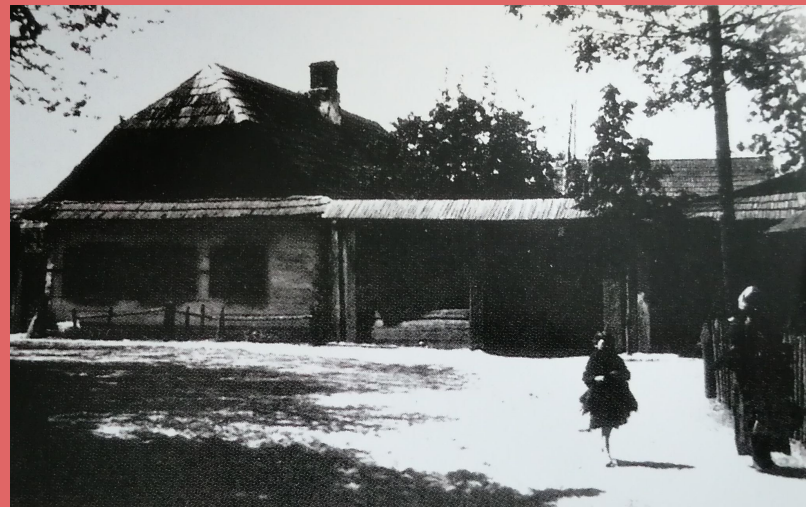
czący narzędzia ogłowne. W bocznych ścianach znajduje się synagoga żydowska i dom modlitwy, szkoła elementarna, apteka, urząd gminny, posterunek strazy pogranicznej i posterunek żandarmerji. Ludność wynosi 2300 dusz (1180 męsk. i 1120 żeńsk.), w tej liczbie żydów 960 dusz. W r. 1827 było 139 dm., 984 młk. Ludność katolicka odznacza się niewykłą w miasteczku inteligencją, zamożnością i zamianowaniem porządku. Ludność ta trudni się kamieniarstwem, wyrobem wosków i mularstwem. Mularze obecnie na wiosnę opuszczają osadę i udają się do Warszawy i innych miast dla zarobków i dopiero w końcu jesieni powracają do domów, przynosząc często znaczne zarubki. Wielu z nich uprawia grę na różnych instrumentach, ztąd w zimowej porze tworzą orkiestry grywające pod dworach okolicznych. Kobity pozostają w domach zajmując się uprawą roli na małych działkach miejskich, hodując różne ogrodnictwo na sprzedaż lub tkając płótno na domowych warsztatach. Cały handel znajduje się w rękach żydów, utrzymujących tu do 100 sklepików i kramiec. Towar w nich lihoły, dawniej zasilały kontrahanda z Galicyi. Gruntów mieszczanskich osada ma 882 mtr.; główna przeważnie piaszczysta lub podmokła, jednakże wkrętek silnego nawożenia i dobrej uprawy daje dobre plony i ceny ziemi pod osadą dochodzą do 500 rs. za morgę i wyżej. Rezydencją i zarząd właścicieli dóbr Z. mieszczą się wsi Zdzisławowicz, oddł 3 w. od Z. Dwa cmentarze chrześcijańskie i żydowski, są oba starannie ogrodzone i kadrowe. Dom schronienia dla starców i kalek przy kościele parafialnym, uposażony kapitałem dającym rocznie 42 rs. procenta. Przywileju erekcyjnego Z. nie posiada, gdyż takowe zaginęły, znanym jest tylko jeden przywilej z 1593 r. przez Marcina Gniewosza dziedzica dóbr nadany, powołujący się na poprzednie przywileje Stanisława Zakliki, przez Zygmunta Augusta i Zygmunta III potwierdzonych, podług których mieszczanki Z. mają nadane na własność rolę, łąkę i ogrody i cztery lasy dworskich od strony południowej na przestrzeni 500 morgów. III w Potoku, at. pocz. w Ruchowie, Gmiana na 23800 mtr. obszaru i 6823 młk. Śród stałej ludności jest 3 prawosł. i 1343 żydów (przeważnie w osadzie Z.). W skład gminy wchodzi: Zdzisławowice wsi z fol. Józefów, Karkówka, Antoniówka, Łątek Zaklikowski, Łysków, Baraki, Lipa, Goliczowice, Podtychów, Maziarzka, Bolkowiczowice, os. miejska Zaklików i os. fabr. Irena.

R. Prs.

Zaklików in "Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów Słowiańskich" (around 1880)

Forces of the German Empire on the town square of Zaklików in 1915

Mansion in Zaklików circa 1917

Railway bridge on the river Sanna from around 1914

Before second world war, Jewish community in Zaklików was large. Jews constituted almost half of the Zaklików population. Today the only thing that retained after them is the hill with Jewish cemetery and tombstones.

On September 15, 1939 German planes appeared over Zaklików. The town was destroyed and many people lost their lives. In the autumn of 1942 German began to select Jews. In Zaklików there were at least three mass executions of Jews; many of them were sent to the concentration camps. After the war Jewish community in Zaklików was gone.

**Zaklików after bombing on September
15,1939**

Zaklików in 1960's

INTERESTING PLACES IN ZAKLIKÓW

Interesting places

The Castle

Most likely the most famous and notable place in our city is the Zaklików's castle. The castle was rebuilt in 1960s in the place of the former one from 15th century that was destroyed during the Great Northern War. Originally created for scouts, currently it's in private hands.

Interesting places

Churches

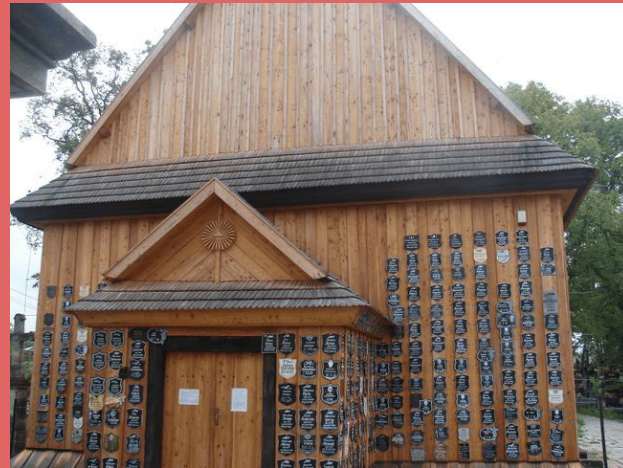
Despite being rather small town, Zaklików has two churches. One of them is Kościół św. Anny. It's the older one that as of now functions as a cemetery. The main one is Kościół św. Trójcy, built in 1608, but it was modernised just two years ago, then Kościół św. Anny was used as a substitute.

Interesting places

Churches

Kościół Św. Anny is also very important in all of Poland, as it's the only church with funeral plaques that are around the church. There are also plaques around the grave, but it's the church ones that are important.

Thank You for watching!

